

1^e ronde workshops (11.30 – 12.45 uur)

RENS VAN LOON

De sprong van professional naar leider – bewuste keuze of toeval?

Rens van Loon is hoogleraar 'Dialogical Leadership' aan de faculteit Humanities van de Universiteit van Tilburg. Opgelid als filosoof en psycholoog begon hij ruim 20 jaar geleden de Dialogical Self Theory te combineren met zijn praktijk als adviseur bij Deloitte.

In deze interactieve workshop leer je de basis van de dialoog toe te passen op jezelf in gesprek met een ander. We onderzoeken aspecten van je zelf die met elkaar conflicteren, dan wel potentieel complementeren in relatie tot belangrijke keuzen rond loopbaan en levensloop. Deelnemers aan deze workshop wordt gevraagd alvast na te denken over wat hun kernwaarden zijn, wat het (hoger) doel in hun loopbaan is, op welke momenten in hun loopbaan de kernwaarden en doel onder druk stonden en wanneer kwamen deze juist tot bloei kwamen.

ELLEN AANEN-ZILVOLD

Collectief reflecteren

de workshop zullen we gaan oefenen met collectieve reflectie op een video-opname aan de hand van het gespreksprotocol.

Steeds meer (basis)scholen zien het belang van collectief leren voor schoolontwikkeling en individuele professionalisering. Studenten worden op de lerarenopleiding toegerust om deel te nemen aan collectieve leerprocessen. Geïnspireerd door Lesson study en 'learning to notice' (Es & Sherin, 2008) gaan derdejaarsstudenten in kleine groepen reflecteren op elkaars video-opnames van lessen Engels. De collectieve reflectie vindt stapsgewijs plaats aan de hand van een gespreksprotocol. Om het herkennen van essentiële kenmerken van vreemdetalenonderwijs te ondersteunen maken studenten gebruik van zelfsturend materiaal. Tijdens

Ellen Aanen-Zilvold is als opleidingsdocent verbonden aan de Academie Educatie van de Christelijke Hogeschool Ede. Naast lesgeven op de PABO is zij actief op het gebied van post-hbo nascholing, onder andere als docent binnen de Master Leren & Innoveren.

ELLY VAN DEN BERG

In dialoog met studenten?!

Elly van den Berg is twee jaar geleden gestart met een promotietraject waarin zij onderzoek doet naar de waarde van de dialoog voor studenten in hun ontwikkeling van professionele identiteit. Ze focust zich daarbij op de verbinding van het professionele zelf met het spirituele zelf, als delen van

professionele identiteit, op basis van het model van Prof. Dr. Manon Ruijters. Juist deze verbinding kan zorgen voor duurzame talentontwikkeling, het leren en ontwikkelen komt van binnenuit. De dialoog is een belangrijk middel voor docenten om het leren van binnenuit te versterken.

In deze workshop gaan we in op de dialoog in het onderwijs door te oefenen met dialoogvormen en te ontdekken, hoe je de dialoog kunt vormgeven in je contacttijd met studenten. Wat maakt een gesprek nu echt een dialoog? Welke principes spelen hier een rol en hoe dialogisch ben je als docent zelf? De vraag die ons bezighoudt in deze workshop en in ons onderzoek is, op welke manier kan de dialoog zorgen voor duurzame ontwikkeling? Op basis van recent praktijkgericht onderzoek gaan we zelf oefenen en in gesprek om antwoorden op deze vragen te vinden.

MARC COENDERS

Ontwikkelen van wendbaarheid als beste garantie voor een leven lang leren

Marc Coenders is lector Wendbaar Vakmanschap aan NHL Hogeschool en zelfstandig leerarchitect. Hij ontwerpt en onderzoekt (sociale) leerprocessen en faciliteert communities of practice rond complexe, cross-sectorale vraagstukken. Hij benadert leren vanuit een ruimtelijk perspectief en is momenteel georiënteerd op het benutten van leerpotentieel en de waardecreatie van leren in open en hybride contexten.

In deze workshop verkennen we de karakteristieken van wendbaarheid. Wat verstaan we eigenlijk daaronder? Eerst conceptualiseren we het begrip wendbaarheid aan de hand van leerverhalen uit verschillende wijsheidstradities. Daarmee ontwikkelen we zienswijzen. Daarna volgt een uitwisseling van deze zienswijzen, die we vervolgens gaan problematiseren. Vraag daarbij is: Wie heeft er een probleem met deze zienswijze? Het benoemen van een probleem, vormt aanleiding voor een verdere uitwisseling. De workshop levert voor de deelnemers beelden op van mogelijke karaktertrekken van de wendbare professional.

BERNADETTE COUSIN

Kennismaken met het Persoonlijk Positie Repertoire (PPR)

Bernadette Cousin werkt als ervaren coach met de PPR, de Zelfkonfrontatiemethode (ZKM) en het Work-Life Energy Program in groepen. Haar studie Gezondheidswetenschappen aan de Universiteit van Maastricht vormde de basis voor *life-long-learning*. In haar eigen praktijk of in-company begeleidt zij individuen en teams naar duurzame verandering en groei (www.bureauc.nl).

Als je nieuwe kansen in je werk of leven wilt ontdekken, is zelfkennis noodzaak. Dialoog en zelfreflectie leiden tot bewustzijn en nieuw perspectief. De PPR-methode is hiertoe een doeltreffende 'tool'. Het helpt je om innerlijke conflicten en de manier waarop je je tot anderen verhoudt te onderzoeken en te begrijpen. In de workshop maak je kennis met de PPR-methode. De focus zal liggen op ervaren en samen doen. Nieuwsgierig hoe jij middels de dialoog vorm kunt geven aan persoonlijk leiderschap? Doe dan met ons mee!

LONNEKE FRIE & KARIN POTTING

The New Economy Expert: hoe blijf je als professional duurzaam inzetbaar?

Lonneke Frie is als PhD onderzoeker verbonden aan het lectoraat Duurzame Talentontwikkeling van De Haagse Hogeschool en de Radboud Universiteit. Ze onderzoekt het vernieuwingsvermogen van experts en ontwerpt internationale studieprogramma's voor de HRM opleiding. Hiervoor heeft zij 20 jaar als internationale HRD consultant gewerkt na haar studie Psychologie aan de UvA en Tokushima (Japan).

Karin Potting is hogeschoolhoofddocent bij de opleiding HRM en onderzoeker bij het lectoraat Duurzame Talentontwikkeling. Momenteel verricht zij onderzoek naar de effecten van robotisering op het werk van experts en is medeontwerper van een nieuw HRM curriculum. Met haar interdisciplinaire achtergrond als geschiedkundige en bedrijfskundige heeft zij een groot aantal 'best selling' HRM studieboeken geschreven.

In de 'New Economy' hebben organisaties behoefte aan ondernemende professionals. Daarbij spelen vragen als: Hoe houd je je vak bij? Hoe weet je mensen te bereiken? Hoe ben je onderscheidend? Wat te doen als je vak gaat verdwijnen door technologische ontwikkelingen? Hoe ga je om met een andere rol die van je wordt gevraagd? Met behulp van een ontwikkelmodel voor ondernemende professionals en aan de hand van praktijkvoorbeelden van deelnemers maken we in deze workshop inzichtelijk hoe je als professional je waarde kunt behouden voor organisaties en de samenleving, nu en in de toekomst.

SUZANNE HALLENGA-BRINK & JANNEKE SLUIJS

Op zoek naar professionele identiteit

Industrial Design Engineering [Open] Innovator heeft een nieuw flexibel curriculum. Na een basissemeester bij aanvang, kunnen studenten een eigen combinatie van thematische semesters kiezen tot aan hun graduation project semester. Docenten ondersteunen het reflectieproces van de student dat nodig is om keuzes te maken in de coaching & portfoliolijn. Deze lijn is in co-creatie met studenten en het werkveld opgezet en is gericht op competenties om een leven lang als ontwerper door te kunnen ontwikkelen. Studenten maken hun professionele identiteit tastbaar middels een beroepsportfolio, compleet met 'personal branding', waarin ze hun ontwerpwerk en -werkwijze laten zien. Klinkt allemaal fantastisch, toch? Maar... hoe vind je aan het begin van je studie toch al een stukje van je professionele identiteit? Ga samen met studenten en 2 IDE-docenten op ontdekkingsstocht tijdens deze workshop.

Suzanne Hallenga-Brink is teamleider van de opleiding Industrial Design Engineering [Open] Innovator van De Haagse Hogeschool en onderzoeker naar het curriculum voor talentontwikkeling bij het lectoraat Duurzame Talentontwikkeling. Zij heeft een achtergrond in industrieel productontwerpen gecombineerd met onderwijskunde.

Janneke Sluijs is docent bij de opleiding Industrial Design Engineering [Open] Innovator van De Haagse Hogeschool waar ze medeverantwoordelijk is voor het inrichten van studietoetsen in een nieuw modulair curriculum. Daarnaast is ze onderzoeker bij het lectoraat Designerly Innovation waar ze onderzoek deed naar design thinking in de context van innovatie.

MIRANDA DE HEI

Het bevorderen van interactie in samenwerkend leren: van externe naar interne dialoog

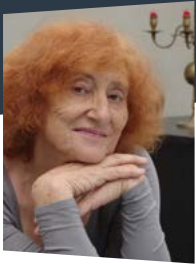

Samenwerken is een belangrijke 21st century skill. Samenwerken leidt echter niet vanzelfsprekend tot samenwerkend *Leren*. In deze workshop werken de deelnemers aan twee verschillende groepsopdrachten. Na een individuele reflectie op de groepsopdracht en de interactie tijdens het groepswerk, worden de deelnemers uitgenodigd om hun reflecties te delen. Het doel is om nieuwe inzichten te genereren over de mate waarin verschillende onderwijsontwerpen van groepsopdrachten leiden tot verschillende opbrengsten van samenwerkend leren.

Miranda de Hei is in juli 2016 gepromoveerd op "Collaborative learning in higher education: design, implementation, and evaluation of group learning activities". Zij is onderzoeker bij het lectoraat Duurzame Talentontwikkeling van de Haagse Hogeschool met als onderzoeksthema Samenwerkend leren en zij is hogeschoolhoofddocent Leerteamlernen bij de lerarenopleidingen van Hogeschool Utrecht.

ELS HOLLAND & ELS DE BOOM

De dialoog en ZKM-Leiderschap

Els de Boom-Voorhorst studeerde literatuur- en theaterwetenschap en heeft als docent en coach voor diverse scholen gewerkt. Ze is gespecialiseerd in preventie van burn-out. Als coach begeleidt ze zowel leerlingen als docenten, onder meer met de ZKM en met Kunstzinnige Counseling. (<http://voorhethelverhaal.nl/>)

Els Holland is bedrijfskundige en heeft gedurende ruim 27 jaar gewerkt voor de Rabobank, waarvan de laatste 15 jaar als leidinggevende/manager. Zij combineert in haar werk voor haar eigen bedrijf ELS Company (Effectieve Leiderschap Support) haar passies voor Leiderschap, Storytelling en de ZKM (www.elscompany.nl)

In deze workshop maken de deelnemers kennis met de ZKM-Leiderschap. Dit is een methode waarin leidinggevend individueel en in dialoog met een begeleidende ZKM-consultant de effectiviteit van hun eigen leiderschapsstijl onderzoeken en nagaan wat het voor hen persoonlijk kan betekenen. De workshop is ook interessant als kennismaking met de ZKM, die aan de werkwijze ten grondslag ligt. De ZKM (Zelf Konfrontatie Methode) is ontwikkeld als een krachtig, wetenschappelijk onderbouwd narratief instrument, om terugkerende thema's in het leven van de cliënt te ontdekken en daaraan nieuwe betekenis te geven.

IVO JANSEN

Serious Fun!

Ivo Jansen is loopbaanadviseur bij Datsja Loopbaanadvies. Sinds 2014 werkt Ivo samen met Mark Franklin van CareerCycles (Canada) aan de doorontwikkeling en de Nederlandse vertaling van Who You Are Matters! In 2016 ontwikkelde hij het kaartspel Broadview Master en bracht uitgeverij Snor zijn vriendenboek voor volwassenen uit: 'We Love You'. Momenteel werkt hij met het NLR aan een spel voor verkeersvliegers.

Serious gaming kan een belangrijke rol spelen in loopbaan- en talentontwikkeling. Spellen maken het mogelijk om een breder publiek te interesseren voor de ontwikkeling van de eigen loopbaancompetenties. In deze workshop zul je ervaren hoe een spel inzicht kan geven in de eigen talenten en drijfveren en het zelfsturend vermogen kan vergroten. De instrumenten die aan de orde komen hebben hun wortels in de positieve psychologie, het constructivisme en de narrative approach.

JUTTA KÖNIG

Duurzame talentontwikkeling van multiculti's

Jutta König werkt als psychotherapeut en coach met multicultureel talent in haar praktijk Moving Experience in Loosdrecht en als loopbaan en executive coach bij Van Ede en Partners in Amsterdam. In 2012 promoveerde zij aan de Universiteit voor Humanistiek in Utrecht met een proefschrift over de dialogical self in global nomads.

Veel mensen met een multiculti achtergrond vinden in onze samenleving slechts met moeite werk, terwijl diversiteit enorme toegevoegde waarde heeft in werkomgevingen als het gaat om innovatief vermogen. In deze workshop bespreken we mogelijke oplossingen zoals dialogical culture coaching, The Refugee talent Hub, Access en het Expatcenter.

Samen met de deelnemers zal gekeken worden wat een ieder kan doen om in zijn persoonlijke omgeving een verandering in deze situatie te brengen.

WOLF LEJEUNE EN ANNE VAN DINTHER

Solution focused dialogue

Wolf Lejeune is multidisciplinair gevormd (o.a. electronica, P&O en samenlevingsopbouw, Opleiding Organisatie Adviseur, ZKMmethode, Chronical Stress Reversal). Hij is de maker van de Solution Focused Dialogue en werkt als change agent binnen OctoQuest. Anne van Dinther is cotrainer in OctoQuest/SFD.

Anne van Dinther is managementadviseur, mobiliteitsadviseur, trainer en coach. Zij werkt sinds 2013 vanuit haar eigen bureau, Elan HR training & consultancy en legt zich sindsdien toe op team- en individuele ontwikkeling. Haar passie is mensen te inspireren hoe zij zelf blijvend geluk in leven en werk kunnen (her)vinden en hoe teams op een ongedwongen wijze effectiever kunnen communiceren en samenwerken.

TOM LUKEN

Loopbaanreflectie, onze hersenen en ACT

Tom Luken is loopbaanpsycholoog. Hij werkte als adviseur voor leerlingen, docent Loopbaankunde, lector en loopbaanspecialist bij een vakbond. Nu voert hij een promotieonderzoek uit naar een aantal vooronderstellingen achter loopbaanoriëntatie en -ontwikkeling.

In deze workshop wordt ingegaan op nieuwe inzichten uit de neuropsychologie, die relevant zijn voor loopbaanreflectie. Vervolgens wordt kennisgemaakt met enkele aspecten van Acceptatie en Commitment Training (ACT) en met loopbaanreflectietools die daarop zijn geïnspireerd. Onder andere komen 'mindfulness' (aanwezig zijn in het hier en nu), 'defusie' (het van een afstandje observeren van je gedachten) en 'zelf als context' (loskomen van beperkende zelfbeschrijvingen) aan de orde.

HEIDI MUIJEN

Verbeeldingskracht als de spil in reflectie

Heidi Muijen promoveerde in 2001 op het onderwerp *metaforen in communicatie en veranderingsprocessen*. In haar filosofische praktijk *Thymia* heeft zij een filosofisch-mythisch spel

Mens, ken je Zelf!, een dialoogtafel *Wat is de kwestie? – Wat is de kwestie!* en een digitaal spel en forum voor interculturele levenskunst *Quest for wisdom* ontwikkeld.

Hoe kan de verbeelding een cyclisch leerproces stimuleren dat bijdraagt aan wat *triple loop learning of derde orde leerprocessen* worden genoemd? Doel is om aan de hand van een filosofisch spel en een dialoogtafel ons inzicht te verdiepen in de wijze waarop vooronderstellingen, impliciete mens- en wereldbeelden en normatieve overtuigingen op het gebied van goed en kwaad doorwerken in actuele werk- en leersituaties. Zo ontstaat meer reflectie- en handelingsruimte zodat men adequater kan handelen. In de workshop ontrafelen deelnemers een zelf ingebracht 'waardengeladen' werksituatie en ontdekken welke elementaire waarden daarin meespelen.

MICHEL DE RONDE

De loopbaan van De Gelaarsde Kat. Vijf levenslessen rond duurzame talentontwikkeling

Michiel de Ronde is geïnteresseerd in de verbinding tussen de begeleidingspraktijk en bronnen uit onze culturele humuslaag. Hij concretiseert dit door te experimenteren met het gebruik van verhalen, sprookjes en gedichten in begeleidingssituaties. Hij promoveerde cum laude op een studie naar de spel in coaching. Hij is aangesteld als lector begeleidingskunde aan Hogeschool Rotterdam.

Sprookjes raken aan de wereld van fantasieën, angsten en verlangens, primitieve gevoelens en archetypische beelden. Sprookjes scheppen daarmee een sfeer die ons op de één of andere manier telkens weer weet te beroeren. In deze workshop wordt de aansprekende kracht van sprookjes gebruikt om thema's rond (studie)loopbaanbeslissingen te verkennen. Door een combinatie van het vertellen van het sprookje en het verkennen van eigen loopbaanvragen wordt een krachtige leeromgeving voor zelfreflectie gecreëerd.

MIEKE WIJDEVELD EN GREETJE SCHOUT

Zelfonderzoek via de Zelf Konfrontatie Methode: Het fundament onder talentontwikkeling

Mieke Wijdeveld kwam als counselor op een havo/vwo school in contact met de ZKM methode. In haar werk voor Fontys Hogescholen gebruikt ze de ZKM veelvuldig. Vaak gaat het om trajecten waarin mensen zich, om uiteenlopende redenen, willen (her)bezinnen op hun ontwikkeling binnen werk en privé. Ze is na 20 jaar werken met de ZKM nog steeds onder de indruk van het effect van de methode. Tegenwoordig zet ze de methodiek ook in om teams in beweging te krijgen.

De verantwoordelijkheid voor de professionele ontwikkeling ligt tegenwoordig nadrukkelijk bij de persoon zelf. Dit betekent periodiek reflecteren op het eigen functioneren, op eerder geformuleerde doelen. Wat gaat er goed? Wat wil en kan ik verder ontwikkelen? Hoe vervolg ik met plezier mijn loopbaan? De antwoorden op deze vragen vormen de basis voor het persoonlijk welbevinden, werkbevologenheid en duurzame inzetbaarheid.

Om het bovenstaande te bereiken is een zelfonderzoek met behulp van de ZelfKonfrontatieMethodiek een uitgelezen mogelijkheid. Meer informatie kun je nalezen op www.zkmopleiding.nl

Greetje Schout werkte geruime tijd als manager en adviseur binnen de overheid, zakelijke dienstverlening en zorg. Nu werkt ze vanuit haar eigen psychologisch adviesbureau waarin ze naast de ZKM ook oplossingsgerichte therapie en Acceptance & Commitment Therapy (ACT) inzet voor vitaliteit en loopbaan.

2^e ronde workshops (15.15 – 16.30 uur)

FEMKE GEIJSEL

Dialogo stimuleren met nieuwe organisatorische routines

Femke Geijssel is directeur van NSO-CNA Leiderschapsacademie en bijzonder hoogleraar Onderwijskunde aan de Universiteit van Amsterdam. Haar onderzoek is gericht op verbinding van culturele en individuele condities in en rondom scholen die bijdragen aan onderwijskwaliteit en vernieuwing; en met name de rol van het leiderschap daarin.

In deze workshop gaan we in kleine groepen de samenwerking in onderwijsteams simuleren die aan de start staan van een onderwijsvernieuwing op gebied van de zogenaamde "21ste eeuwse vaardigheden". Elke groep simuleert een andere routine. We evalueren en vergelijken samen het proces en de opbrengst van de simulaties. Zo gaan we aan den lijve ervaren hoe een organisatorische routine dialoog tegen kan houden of juist kan bevorderen.

INA TER AVEST EN ÖMER GÜRLESIN

Levensbeschouwing in de 'society of mind': Fanatiek radicaal of radicale fanatiekeling? (...)

Ina ter Avest is godsdienstpsycholoog, en geschoold in de ZKM. Die scholing heeft zij aangevuld met een opleiding tot psychodramatherapeut. Ömer Gürlesin promoveert op een onderzoek naar radicale religiositeit onder Turks-Nederlandse moslims.

Radicalisering van individuen en van groepen is deze dagen een hot item, letterlijk en figuurlijk – niemand wil er zijn vingers aan branden! In deze workshop gaan we allereerst in een 'warming up' 'stoeien' met de begrippen 'radicaal', en 'fanatiek'. We onderzoeken bij ons zelf radicale en fanatieke ik-posities in de eigen 'society of mind', en de manier waarop die posities stem krijgen – of het zwijgen wordt opgelegd. Daarbij zijn verschillende werkvormen behulpzaam, zoals bijvoorbeeld het werken met 'de lege stoel', naar aanleiding van een concrete, door een van de deelnemers ingebrachte gebeurtenis met een radicale fanatiekeling of een fanatieke radicaal.

PETER DEN BOER EN AIMÉE HOEVE

Een andere kijk op vernieuwing

Peter den Boer is zelfstandig onderzoeker, trainer en adviseur onder de naam Onderzoeksbureau Onderzoekend Leren. Hij is als lector Keuzeprocessen/Loopbaanleren verbonden aan ROC West-Brabant en geeft daarnaast trainingen loopbaangespreksvoering in scholen voor vmbo en in ROC's. Naast loopbaangespreksvoering heeft ook praktijkgericht onderzoek als instrument voor verandering in onderwijsteams zijn specifieke interesse.

Aimée Hoeve is senior onderzoeker bij het Kenniscentrum Kwaliteit van Leren van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen. Ze doet vooral ontwerpgericht onderzoek naar werkplekieren en hybride leersituaties op het raakvlak van school en bedrijf. Haar specifieke interesse is wat vernieuwingen op dit vlak betekenen voor routines in organisaties.

FRANCES VAN DINTHER

'Stress - Uit je hoofd, in je lijf!'

Frances van Dinther is zelfstandig coach bij Leggeloo Consult en heeft na haar studie Arbeid- en Organisationsociologie eerst geruime tijd gewerkt in het bedrijfsleven. Vanaf 2003 begeleidt ze mensen in het kader van hun (professionele) ontwikkeling. Als coach begeleidt ze individuele en groepstrajecten op basis van eenzelfde kernovertuiging: als denken en voelen in balans zijn, voel je je mentaal sterk en ervaar je rust in je hoofd en in je handelen.

Herken je het gevoel geleefd te worden door de drukte van alledag? Zou jij ook weer de rust in je leven terug willen hebben, zodat je eindelijk weer eens echt kunt gaan genieten? Doe dan mee aan deze workshop en maak kennis met een uniek, digitaal programma wat jou weer teruggeeft wat je ergens bent kwijt geraakt, namelijk het kunnen *vóelen* wat iets met je doet. Als je de balans tussen denken en voelen eenmaal weet te herstellen, zul je duurzaam méér rust, méér kracht en méér zelfvertrouwen ervaren! *Ter voorbereiding op de workshop vragen we je om een dierbaar voorwerp van thuis mee te nemen naar de workshopruimte.* Wil je alvast meer weten? Kijk dan op: www.uitjehoofd-injelijf.nl

IGNACE DE HAES

Solliciteren en Storytelling. Via een succesverhaal naar een droombaan

Ignace de Haes is werkzaam als career service officer bij de faculteit Filosofie, Theologie en Religiewetenschappen van de Radboud Universiteit. Hij heeft zich gespecialiseerd in storytelling en solliciteren. Hij heeft communicatiewetenschappen in Amsterdam en corporate communication in Rotterdam gestudeerd en heeft de storytelling academy afgerond. Hij schrijft blogs en geeft workshops op het terrein van storytelling en zingeving.

In deze workshop ga je zelf de techniek van storytelling ervaren door te doen. Daarna bespreken we hoe je dit model kan inzetten in de eigen praktijk. Er zijn altijd mensen met meer ervaring of betere papieren dan een pas afgestudeerde student. De student moet een goed verhaal hebben. Maar wat maakt een verhaal succesvol? Tijdens deze workshop ga je zelf actief aan de slag om dat verhaal te maken. Vanuit die ervaring gaan we kijken hoe je storytelling in je eigen praktijk kan inzetten.

MARIËTTE HARLAAR & ADELA GARABAL GÓMEZ -

S x I's + O = PI

Mariëtte Harlaar is hoofddocent en coach in de opleiding Facility Management van De Haagse Hogeschool. Ze heeft als lid van de kenniskring 'Pedagogiek van de Beroepsvorming' onderzoek gedaan naar en gepubliceerd over loopbaanontwikkeling via stages.

Adela Garabal Gómez is als docent Spanish and English en als coach werkzaam binnen De Haagse Hogeschool. Ze heeft als lid van de kenniskring 'Pedagogiek van de Beroepsvorming' onderzoek gedaan naar de effecten van creatief, reflectief en expressief schrijven voor loopbaanontwikkeling.

HUBERT J.M. HERMANS

Van een dialogische naar een democratische identiteit: een salto mortale of een sprong omhoog?

Hubert Hermans werkte als hoogleraar psychologie aan de Radboud Universiteit Nijmegen. Hij ontwikkelde de *Zelfkonfrontatiemethode* (ZKM) en de *Dialogical Self Theory*. Hij is de oprichter van de *International Society for Dialogical Science* (ISDS), de *International Journal for Dialogical Science* (IJDS) en de Dialogical Self Academy (<http://www.dialogical-self.nl>).

PAULIEN VAN KESSEL-PERIK

Het zelf is een toneelgezelschap

Paulien van Kessel helpt mensen bij persoonlijke werkproblemen. Bij haar staat het unieke van de persoon centraal. Luisteren en doorvragen vormen de kern van haar aanpak. Naast kennis en vaardigheden neem je ook je verleden en je persoonlijke verhaal mee naar je werk. Bewust zijn van je persoonlijk functioneren is essentieel. Wat is de invloed hiervan op het realiseren van jouw doelen, het oplossen van problemen. Dit diepgaander inzicht vormt de basis bij het leiding geven aan jezelf en/of je medewerkers. (www.paulienvankessel.nl)

Democratie lijkt in opspraak te zijn. Echte democratie is *geworteld* in 'the minds of the people' en kan slechts opbloeien dankzij educatie. Het doel van de workshop is om een brug te slaan tussen de psychologie van het zelf en het politieke ideaal van een goed functionerende democratie. Mijn bedoeling is om een inleiding te geven op de psychologie van een 'democratische identiteit' waarin ik wil laten zien dat ons eigen zelf min of meer 'democratisch georganiseerd' kan zijn en als zodanig een stevige basis vormt voor een democratische samenleving. Als deel van de workshop wil ik de deelnemers uitnodigen om het idee van een democratische identiteit op zichzelf toe te passen.

Bij keuzemomenten, tijdens veranderingen en momenten van reflectie wisselen we van het ene op het andere moment van denken naar voelen naar doen. We lijken met verschillende stemmen te spreken, een meerstemmig zelf te zijn. Deze stemmen kunnen elkaar aanvullen maar kunnen ook met elkaar botsen. Met de PPR-methode worden de onderlinge verhoudingen tussen interne stemmen zichtbaar gemaakt, evenals hun relaties met belangrijke anderen. In deze workshop maakt U kennis met het concept 'meerstemmig zelf'. Daarna gaan we aan de slag gaan met de PPR.

AGNIESZKA KONOPKA EN WIM VAN BEERS -

Ontwikkeling via een dialoog met emoties: werken met emoties in Compositionwork

ontstaat via Compositionwork: een contemplatieve, artistieke manier van werken met emoties en identiteit gebaseerd op de Dialogical Self Theory en de contemplatief-esthetische Zen traditie.

Agnieszka Konopka is gepromoveerd op de psychologie van emoties, coach, therapeut, docent, auteur van de Compositionwork methode en Cambridge University Press auteur.

Wim van Beers is gepromoveerd op de psychologie van stress in arbeidsorganisaties, mediator, coach en organisatieadviseur, auteur van meerdere managementboeken.

REINEKKE LENGELLE

Reflectief wereldburger- schap: van externe naar interne dialoog via creatief schrijven

Reinekke Lengelle doceert aan Athabasca University (Canada's Open Universiteit); daarnaast is ze onderzoeker aan de Haagse Hogeschool bij het lectoraat Duurzame Talentontwikkeling. De kern van haar werk is schrijven voor persoonlijke ontwikkeling (zie writingtheself.ca).

Emoties zijn de drijvende krachten in ons leven. Ze zijn bronnen van energie, motivatie, vitaliteit, verbinding en empathie. Ze kunnen ontwikkeld worden tot een verfijnd instrument: een innerlijke kompas voor zelfsturing, dat we echt nodig hebben in onze complexe wereld. Emotioneel bewustzijn is een wezenlijke basis voor groei en talentontwikkeling. In deze workshop leggen we een verbinding met onze emoties via de lichamelijke ervaring. We maken een artistieke compositie die we verder onderzoeken en verdiepen. We laten zien hoe emotioneel bewustzijn

'Career writing' – ontwikkeld door Reinekke Lengelle en Frans Meijers – heeft meer te bieden dan loopbaanontwikkeling alleen. De methode kan ook ingezet worden voor het bevorderen van wereldburgerschap bij studenten. Wereldburgerschap is een belangrijk thema, nu en in de toekomst. Het doel is dat studenten grenzeloos leren denken en handelen. Het uitgangspunt van deze workshop is dat grenzen veelal binnen onszelf liggen en niet in de buitenwereld of in de ander. Daarom is het noodzakelijk om de grenzen binnen onszelf te verkennen en barrières op te heffen. Dit kan spelenderwijs via creatief en expressief schrijven. Ga het in deze workshop zelf ervaren.

RICHARD VAN DE LOO & ANNEMARIE BENSCHOP

Bewegen en jezelf positioneren in het onderwijskrachtenveld

verkennen wat deze theorie en methodiek kunnen betekenen in dit veld en kunnen bijdragen aan duurzame talentontwikkeling.

Richard van de Loo is als psycholoog en coach verbonden aan de Meijer Consulting Group te Utrecht (www.meijerconsultinggroup.nl). Tevens is hij voorzitter van de beroepsvereniging van ZKM-professionals (www.zkmvereniging.nl).

E-mail: richard@meijercg.nl

Anne-Marie Benschop, voormalig Nederlands dameskampioene schaken, was lang werkzaam in het bedrijfsleven. Vanuit die ervaring ontwikkelde ze een integrale blik op het functioneren van mensen en organisaties. Ze heeft een grote affiniteit met de gezondheidszorg, waarin zij actief is als drijvende kracht van vernieuwing. Zij doet zowel individuele begeleiding als begeleiding van teams en organisaties.

KARIENE MITTENDORFF & ANIEK DRAAISMA

Betekenisvol en kwalitatief reflecteren in het onderwijs: kinderspel?

In deze workshop gaan we in op de verschillende vormen van (loopbaan) reflectie en bekijken we hoe dat nu in het onderwijs uitging vindt. Wanneer is reflectie voor leerlingen en studenten betekenisvol, en hoe pak je dit aan? Wat is er nog nodig om kwalitatieve reflectie in school te realiseren die duurzame talentontwikkeling stimuleert? Op basis van bevindingen uit wetenschappelijk onderzoek naar (loopbaan)reflectie gaan we in gesprek om antwoorden op deze vragen te vinden.

Kariene Mittendorff is associate lector Studieloopbaanbegeleiding bij hogeschool Saxion. In 2009 is ze gepromoveerd op de kwaliteit van loopbaanbegeleiding en in het bijzonder loopbaangesprekken. Sindsdien werkt ze bij Saxion en is ze projectleider van verschillende onderzoeken op het gebied van studieloopbaanbegeleiding, studiesucces, de studiekeuzecheck en de kwaliteit van reflectie.

Aniek Draaisma promoveert aan de Open Universiteit op een onderzoek naar de culturele en structurele veranderingen die door het stimuleringsproject 'Loopbaanoriëntatie en -begeleiding in het mbo' in gang zijn gezet. Ze focust zich daarbij op de invoering van een meer loopbaange-richte leeromgeving voor studenten, met aandacht voor collectief leren en leiderschapstijlen ten behoeve van een dialogische werkomgeving voor docenten.

ANNERIEKE OOSTERWEGEL

Motivatie Maken

Annerieke Oosterwegel is universitair docent aan de Opleiding Psychologie van de Universiteit van Utrecht en coördinator van het Tutoraat en Student-Mentoraat van die opleiding. Zij is tevens ZKM-consultant® en supervisor in de Opleiding Zelfkonfrontatiemethode en Waarderingstheorie, en lid van de programmaraad van de Dialogical Self Academy.

Motivatie is een cruciale factor in leergedrag. Studenten hebben vaak het gevoel dat motivatie vanzelf moet ontstaan of door de leeromgeving moet worden aangedragen. In het student-mentoraat van de Opleiding Psychologie aan de Universiteit Utrecht leren studenten om zelf actief hun motivatie te reguleren. De cursus is gebaseerd op de Zelf Determinatie Theorie, de Waarderingstheorie en de Dialogical Self Theory en bestaat uit negen reflectieve opdrachten die in vijf bijeenkomsten groepsgewijs worden besproken. In deze workshop zal ik de opdrachten laten zien en gaan we deze natuurlijk uitproberen.

MIJKE POST

Word een 'reflective practitioner' via loopbaanschrijven!

Mijke Post is als docent en coach verbonden aan De Haagse Hogeschool. Zij introduceerde loopbaanschrijven als een jaarlijks onderdeel binnen een 4-jarig programma. Zij heeft als lid van de kenniskring Pedagogiek van de Beroepsvorming Onderzoek gedaan naar en gepubliceerd over de effecten van loopbaanschrijven.

In deze workshop zullen we kennismaken met de methode van loopbaanschrijven door het zelf te doen. Coaching en persoonlijke ontwikkeling staan hoog op de agenda, maar hoe maken we als docenten hiermee werkelijk een start zodat we 'Reflective Practitioners' worden? Er zullen enkele voorbeelden van het werk van 1^e jaars studenten worden besproken dat is gemaakt in het keuzevak 'Personal Leadership' van de opleiding European Studies in De Haagse Hogeschool.

PAULINE SCHRÖDER EN DERJAN HAVINGA

Zelfsturing bij studenten? Een andere rol van begeleiders!

Pauline Schröder – de Boer is onderwijskundige bij de St. Antonius Academie in Utrecht. Zij houdt zich bezig met het onderwijs aan en de ontwikkeling van professionals zodat zij in steeds complexere omstandigheden de hoge kwaliteit van zorg kunnen blijven leveren.

Derjan Havinga-Heijs werkt als supervisor/coach en neerlandica op de CHE, Academie Educatie. Zij is als kenniskringlid verbonden aan het Lectoraat Talenten & Opbrengsten. Zij streeft ernaar om theorie en praktijk in het onderwijs zo aan elkaar te verbinden dat studenten en kinderen hun talenten leren kennen en gebruiken.

Het onderwijs binnen het hbo verandert; we verwachten meer zelfsturing van studenten en opleiders. Studieloopbaanbegeleiding komt hiermee ook in een ander perspectief te staan. Dit vraagt van begeleiders een andere rol. Hoe ziet die rol eruit? Door opnames te maken van studieloopbaangesprekken, deze te analyseren en te bespreken tijdens groepsintervisies krijgen begeleiders inzicht in hun nieuwe rol. Aan de hand van de data van het actieonderzoek willen wij in een interactieve bijeenkomst dit inzicht met u delen.